

llaki Ferencz, Fried
ce, Graefl Márta és
r testvérek, Balogh
Andor, Bárdossy
izi, Veress Bözsike,
erczer Ödön, Zmes-
ella, Jusztusz Haj-
olán, Sziklay Vera,
ress Gizella, Grem-
ó, Kazy Livia An-
gu Jancsi (részben),

ályszerűen megtör-
szsike, *Deés-Aknán,*
írágcsokor», költe-
ette *Füssy Tamás,*
kiadó-hivatal meg-

k számában közölt
ét még beküldték:
hály Zoltán (28),
ka és Mariska (36),
z Kamilla és Gizi
lák Katicza (40),
nác (35), Somogyi

OSTÁJA.

t a német-magyar
uk iránt való sze-
ága honi nyelvün-
öket vettem, már
émet hazáját szol-
izen. — **Somogyi**
gilletődtem a ti
siratom el veletek
a súlyos szenvedés-
ztalt meg, melyből
olvastatott magá-
hogy megint vig
s boldogabb, mert
megértette veled
ch Andor. Az a
egyszerűen, sőt
szer, ilyen alakjá-
ress és küldd be
s *Lap»* szerkesz-
István, se nem
ál vagy Péter. —

S.
Szolnok-Doboka
József-Körut 31,
épes lev. lapokat,

n-épület.
dapesten.

— MIT HALLOTTÁL A BESZÉDÜNKBOL? (Lásd a 246. lapon.)

AZ ARANY-BÁNYA.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

DEZSŐT otthon úgy ismerték, mint őszinte szívű, becsületes fiút, aki nem tér el az igazságtól. Valószínű is, hogy néhány nappal ezelőtt még büszke fölháborodással utasította volna el az olyan felszólítást, amilyen a Kálmáné volt: hogy tudva tudott hazugságot igaznak bizonyítson. Ámde most már nem jutott eszébe, hogy fölháborodjék. Inkább nagyon természetesen találta. Hiszen jó pajtásoknak segíteni kell egymáson, még ha néha nehezökre esik is. Kálmán alkalmasint nagy bajba jutna, ha be nem bizonyíthatná, hogy már rég itthon van; ebben tehát segíteni kell. Meg aztán Kálmán sem fogja elárulni, hogy ő, Dezső, ma szintén lenn járt a bányában.

Kéz kezet mos. Így aztán minden jól lesz. Már legalább ők azt hitték.

A doktor épp fölért a lépcsőn a nejevel és Dórával, mikor föltárukt a fiuk szobájának az ajtaja és Kálmán kidugta a fejét, látszólag nagy örömmel kiáltva fel:

— Csakugyan! Megjöttek végre!

Ha az ő nagy öröme csak színlelt volt, annál őszintébben örültek meg láttára az érkezők. Dóra szinte fölsikoltott, oda szaladt hozzá és megölelte:

— Kálmán! Hát itt vagy! Ó, mennyit aggódtunk miattad!

— Én miattam? kérdé Kálmán csodálkozva. Ugyan miért? Hát hol lehettem volna, ha nem itthon?

— De ebédre nem jöttél haza, jegyzé meg anyja.

— Pedig bőven volt rá időd, hogy haza térj, miután eljártál a megbízásban, melyet reggel tőlem kaptál, szólt az apja.

— Persze! felelt Kálmán nevetve. Épp az volt a baj, hogy nagyon is bőven volt rá időm, hát elbizakodtam. Tudod, apuskám, mikor te az igazgatóhoz mentél, engemet pedig elküldtél az orvossággal ahhoz a szegény öreg beteghez, azt mondtad, hogy a bánya keleti bejáratánál várjalak meg és adjak hirt a betegről. Én rövid idő múlva vissza is tértem oda, de egy bányász — gondolom Tarsoly Dávid — azt mondta, hogy már lementél a bányába az ott fekvő sebesülthöz. Hát elmondtam Dávidnak az üzenetet... gondolom, közölte is veled.

— Nem biz' ő... Csodálom, mert nagyon pontos és megbízható ember. No, nem csoda, olyan napon mint a mai! De hát aztán mért nem tértél haza?

— Épp mert még nagyon korán volt. Az jutott eszembe, hogy egy kis mulatságot szerzek a lányoknak, kivált Irmuskának. Tudtam, hogy délutánra kirándulást terveznek, hát el akartam őket vezetni az erdőbe olyan helyre, ahol sok a szamóca; de hogy föl ne süljek, előre szétnéztem az erdőben. Ezzel aztán rosszul jártam. A közeli helyeken ezek a bányász gyerkőcök már mind leszédtek az epret, mentem hát egyre odább, míg végre annyira elfáradtam, hogy le köllött pihennem. És ekkor szépen elaludtam. Mikor fölébredtem, láttam a nap állásáról, hogy későn van. Futva futottam haza, de bizony nem találtam terített asztalt, pedig éhes vagyok, mint a farkas! Nevetett is Dezső rajtam nagyokat.

Kálmán mind ezt oly nyugodt vidámsággal, oly természetes egyszerűséggel mondta el, hogy Dezső ki nem fogyott az álmélkodásból. Már csak ügyes kópé ez a Kál-

mán nevetve. Épp
nyon is bőven volt
am. Tudod, apus-
atóhoz mentél, en-
orvossággal ahhoz
ez, azt mondtad,
járatanál várjalak
tegről. Én rövid
rtem oda, de egy
soly Dávid — azt
ntél a bányába az
át elmondtam Dá-
gondolom, közölte

odálom, mert na-
tó ember. No, nem
t a mai! De hát
aza?

nyagon korán volt.
y egy kis mulat-
nak, kivált Irmus-
utánra kirándulást
m őket vezetni az
l sok a szamócza;
őre szétnéztem az
szul jártam. A kö-
nyász gyerkőczök
pret, mentem hát
e annyira elfárad-
ennem. És ekkor
főlébredtem, lát-
későn van. Futva
ny nem találtam
nes vagyok, mint
Dezső rajtam na-

yugodt vidámság-
erőséggel mondta
fogyott az álmél-
s kópé ez a Kál-

mán! Valóságos lángész. Egy órával ezelőtt
milyen siralmas állapotban szepegett ott
az uton... és most milyen szépen mondja
el ezt a mesét! No, ne mondhassa, hogy
budapesti diákban nincs ugyan-annyi
ügyesség és lelemény!

Mikor tehát Kálmán végül Dezsőre
hivatkozott, ez szintén nevetve szólt:

— Persze hogy nagyokat nevettem, mi-
kor ugy jártál körül, mint az éhes farkas.
Különösen rád haragudott Dóra, hogy
miért nem vagy itthon, mert te bizonyosan
tudtál volna ebédet teremteni számára.

— Igaz, de hát épp azért futottam el,
mert miatta aggódtam, mikor hírért hal-
lottam, hogy baj történt a bányában,
szólt Dóra.

— Micsoda? Baj történt? kérde Kál-
mán kitűnően szinlelt meglepetéssel.

— Baj bizony, fiam, vette át a szót apja.
Víz tört be, pedig veszedelmes módon.
Valamelyik bányász — még nem tudtuk
kinyomozni, kicsoda — ott kezdte törni a
bánya falát, ahol egy régi nagy víz-ér volt
mesterségesen elrekesztve. Meglazította a
földet, a víz elé emelt fal leomlott és a
víz nagy erővel tódult be a bányába,
gyorsan elárasztva a mélyebb helyeket.

— Ó! De csak nem veszett oda valaki?
kérdé Kálmán, most már igazán meg-
remegő hangon.

— Kevésbe mult. Három bányászt már
ájult állapotban mentettek ki. Szerencsére
épp ott jártam a bányában és gyors segít-
séggel sikerült őket életre térítenem. A víz
betörését is sikerült már megállítani, hát
egyelőre nincs nagy baj; de azt a lelki-
ismeretlen bányászt, aki ezt a veszedelmet
okozta, példásan meg kell büntetni. Remé-
lem, ki fogjuk nyomozni, hogy ki volt.

— De hátha talán nem is tudta, mit
mivel? szólt Dóra.

— Tudnia kellett. Az a hely meg volt
jelölve, hogy ott tilos a bányászás. Azon
a tájékon nem is dolgozott senki, nem
volt semmi keresni valója senkinek. Ha
tehát mégis ott turt-ásott valaki, csak
bűnös szándékkal tehetette. Titkon lopózott
oda, abban a reményben, hogy talán gaz-
dag arany-érre talál, a maga részére
titkon kiaknázza, aztán kicsempészi a drága
érczet és értékesíti. Vannak a környéken
furfangos emberek, akik az aranyban gaz-
dag ércz-követ jó pénzen megveszik és feldol-
gozzák. No, de a kötelességéről megfeled-
kezett bányász keservesen meg fogja fizetni
gonosz csinyjét, kerüljön csak kézre!

— Meg is érdemli, szólt Dóra. Hanem
az már nem a mi gondunk. Csak hogy Kál-
mánnak nem esett baja!

— De ugyan miféle bajom eshetett volna?
kérdé Kálmán szinte neheztelő hangon.
Nem értem a beszédedet, Dóra.

— Persze hogy nem érted... mert hát
én azt hittem, hogy lenn vagy a bányában
és ha bele kerülsz a vízi veszedelembe...

— Ugyan mi keresni valóm volna ott?
Ma véletlenül megeshetett volna ugyan,
hogy utána megyek oda apácskának, mivel
a bejáratnál már nem találtam; de jó
tudom, hogy apácska nem szereti, ha ott
járok, hát inkább egy bányásszal küldtem
le az izenetet.

— Nagyon helyesen jártál el fiam, mondá
az apa elégedetten.

— Most pedig, azt hiszem, mindnyájan
nagyon jóízűen fogunk oszonnálni. Éhesek
vagyunk, szólt a mama. Igaz a! Dezső-
kém, már jobban vagy?

— Semmi bajom, kedves néni.

Mire az ozsonna oda került az asztalra, már Irmuska is elő jött. Nagyot aludt s teljesen kiheverte izgalom okozta kis baját.

Mind-annyian nagyon vidámak voltak ott az asztalnál. Talán Dezső volt a legcsöndesebb. Mint ha tünődött volna valamin. Nem esett ő a feje lágyára, hogy abból, amit látott, hallott, ki ne találja az igazat.

Ozsonna után a néni így szólt:

— Fiuk, sétáljatok ki Irmuskával. Nekem meg Dórának most dolgunk van itt a ház körül.

Dezsőnek nem volt inyére a dolog, ő most csupán Kálmánnal szeretett volna lenni; de nem mondhatott ellene a néni-nek, kivált mikor Kálmán mindjárt készséggel ráállt, hogy elvezeti Irmuskát egy közeli szép helyre. Mindjárt meg is indultak.

— Csak lerázhatnám valahogy Irmuskát a nyakunkról! gondolá Dezső. Tudom már, mit csinálók! Az máskor is sikerült.

S amint lassacskán sétálgattak, Dezső ráterelte a beszédet az iskolai dolgokra, különösen pedig a latin nyelvtanra. Ropantul kíváncsi volt, hogy Kálmán hányadán áll a latin tudomány dolgában. A két fiu csakhamar teljesen belemélyedt a latin declinatioába, conjugatioába, amiből Irmuska egy árva szót sem értett.

— Jaj de unalmasok vagytok! kiáltott fel. Hagyjátok máskorra a nagy tudományokat! Beszéljetek olyanról, amit én is értek.

— Mindjárt Irmuskám, mindjárt. Ha unod, ne hallgasd. Letérhetsz egy kicsit jobbra vagy balra az utról, szedhetsz vadvirágot.

— Meg is teszem!

És ott hagyta őket, bár nem maradt el messzire tőlök.

— No, szerencsésen félre tuszkoltam, szólt Dezső. Most már beszélhetünk érdekesebb dolgokról is, mint a declinációról.

— Miről akarsz beszélni? kérde Kálmán.

— Arról a te nagyszerű kalandodról.

— Ki mondta, hogy valami nagyszerű kalandom volt?

— No no, Kálmánkám, velem szemben soh' se komédiázzgass! Tulajdonképen meg is ígérted, hogy majd elmondod; de ha nem mondod is, hát én most már mindent tudok.

— Ugyan mit tudsz, no?

— Azt, hogy miért találtalak ott az uton olyan siralmasan lucskos, sáros állapotban; miért féltél, hogy még börtönbe is csukhatnak... Értem én már jól. Te voltál az, aki ott a bányában mesterkedtél és valamiképen belyukasztottad a falat, mely a vizet elzárva tartotta.

— No, s ha tudod, hát jól van... úgy is elmondtam volna. Én voltam az... de ha fecsegni próbálsz... akkor én is bemártalak! Te is voltál lenn...

— Ugyan hagyd el! Csak nem fogunk egymásra árulkodni, mikor hü barátságot fogadtunk? Inkább sajnálom, hogy ott nem voltam veled. Csak azt nem értem, minek döngtetted ott azt a veszedelmes helyet?

— Nem figyeltem a jelre, hogy ott tilos a bányászás. Béni pedig azt mondta, hogy azon a tájon gazdag arany erek vannak, de rég nem turnak ott... persze a viz-ér miatt.

— Hát te aranyat keresni jársz a bányába?

— Nem is mulatságból. Nagyon rám férne, ha egy kis arany kincsre találnék. A bánya olyan nagy, annyi felé ágazik,

(Folytatása a 246. lapon.)

— Vad Laczi legújabb csinytevése. —

MÉRT, hogy nem tud nyugton lenni
 Az a Vad Laczi?
 Imposztorkodást ő róla
 Mindig hallani.

Hogy meglát egy liba-falkát
 A réten minap:
 »Hopp! Már ez pompás egy ötlet!«
 S homlokára csap.

Mi volt az a híres ötlet? ...
 Gyorsan haza fut,
 Sebtén a lábával rugja
 Be a kis-kaput,

Biri néni szobájába
 Titkon besuhan —
 S Biri néni kalapjával
 Onnan elrohan.

Ünneplő kalapja volt ez,
 Rajta toll, szalag —
 E diszes darabbal Laczi
 Valj' hová szalad?

Hát a rétre vissza tére
 Liba-nyáj közé,
 S a legvénebb lúd fejébe
 Oda is tűzé.

»Az ékesség téged illet!«
 — Laczi így papol —
 »Hiszen e kalapnak díszre
 Ugy is libatoll!«

Volt gágogás, csudálkozás! ...
 Laczi ez alatt
 Pajtásival nevetteben
 Szinte megszakadt.

Mert hát tudni való, hogy csiny
 Pál s Ferkó nekül,
 (Persze Rontó s Roszcsont nélkül)
 Sosem sikerül.

Ott bukácsol öreg ludja ...
 Majd vigan repes ...
 Hogy magát jól megnézhesse,
 Tán tükröt keres.

(Folytatás a 244. laphoz.)

hogy mindig akad hely, ahol más senki sem jár. Béni jól ismeri az egész bányát, vele járok rég óta, de még eddig nem igen volt szerencsém. Hanem azért nem hagyom ám abba. Végre is találok gazdag érre s talán pár nap alatt egész kincset szedek össze.

— És ezt eddig nem mondtad nekem! Persze, nem akarod, hogy én is veled legyek az arany-keresésnél.

— Dehogy nem akarom! Csak azt nem tudtam, mernél-e ilyen vállalkozásba fogni... mert hát egy kicsit csiklandós ám.

— Hogy ne mernék?

— Jól van. Akkor hát ezentul együtt fogunk lejárni. Majd jobban vigyázunk. Nem szakad ott mindenütt föld-alatti vízfolyó az ember nyakába. Ez a mai eset szerencsétlen véletlenség volt... no, az igaz, hogy majd oda veszttem. De majd Béni is jobban vigyáz...

Ekkor hirtelen hátra fordult. Irmuska egészen közel jött mögöttük.

— Mit leskelődöl, mit hallgatózol? rivalt rá.

— Nem leskelődöm, csak hozzátok jöttem újra.

— Mit hallottál a beszédükből? kérde Dezső és indulatosan megradta a leányka kezét. (Lásd a képet a czimlapon.)

— Nem igen értettem... de mint ha a bányáról beszéltetek volna... és készülétek valamire...

— Rosszul hallottad. Semmit sem hallottál, tudod? kiáltá Dezső nyers, parancsoló hangon. Eszedbe ne jusson, hogy erről csak egy szót is fecsegi, mert akkor többé soha sem ismerlek testvéremnek.

A leányka elhalványodva bámult a két fiura. Igazán keveset hallott a beszédökből, csak úgy gyanította; de most mély megdöbbenéssel jóformán kitalálta az igazat.

— Igérd meg, hogy egy szót sem szólsz! rivalt rá Dezső.

— Jól van, hát igérem!

De a szeme könybe borult.

(Folytatása következik.)

MAJMÓCZI MESTER NÖVENDEKEL.

— Tréfás sorozat tizenegy képbén. —

ALÁN nem is ösmeritek Majmóczi mestert? Pedig nagy ám az ő hire. Ha nem hiszitek, sétáljatok el akár Maczkó bácsihoz, akár Tigrina asszonyhoz és mind a többi előkelő uraságokhoz, kérdezősködjetek felőle és mind csak dicsérni fogja a tudós és jeles mestert.

— Ó, valóban remekül kinevelte a gyerekeinket.

Mi tagadás? — rájok is fért nagyon.

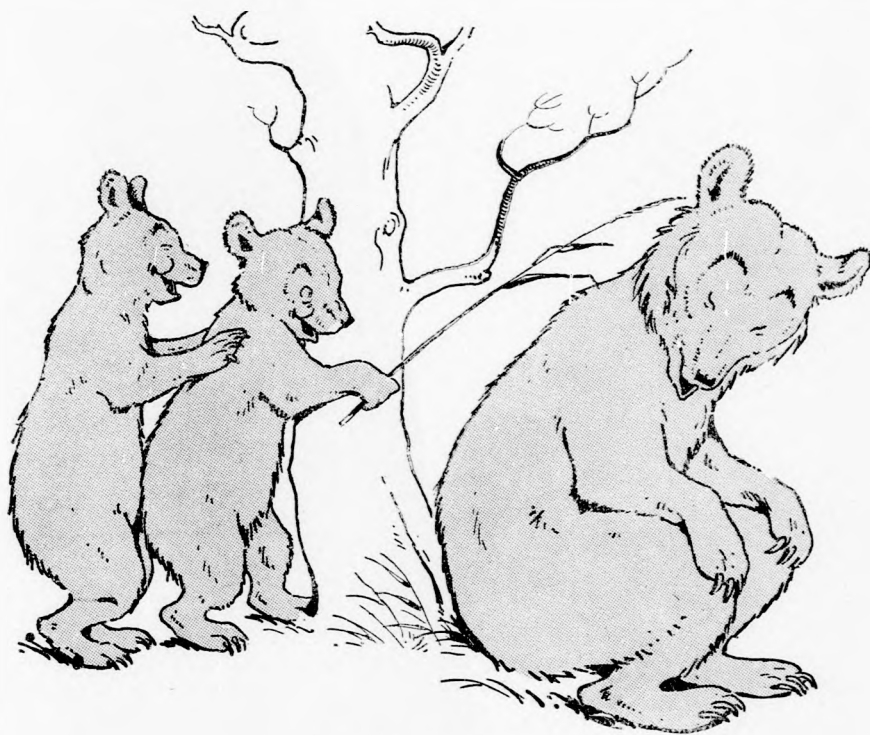
Mert akkoriban mély gondokba merült Arszlán király ő felsége a sok panasz miatt, melyet minden oldalról hallott, még pedig éppen legkiválóbb alattvalóitól. Lehanyatlik birodalma, elfajul a népe! A derék öregek lassanként elhalnak, a fiatalok pedig nem lesznek méltó utódok. Gonoszak, vásottak, szörnyű csak hallani is!

— Bizony, nem ilyenek voltunk mi fiatal korunkban! dörmögte Maczkó ur és elégedetlenül rázta komoly, tekintélyes fejét. Mit nem kell már manapság megérni! Multkor ebéd után szunyókálni akartam egy kicsit, el is szenderültem és azt kezdtem álmodni, hogy pompás mézre találtam. De nem álmodhattam végig. Két gézenguz bocsa a hátam mögé lopózott és foly-

ton csiklándozta az orromat, fületem. Akár hányszor próbáltam elbóbiskolni, mindig újra fölpizskáltak. Végre észre vettem a csinyt s persze meg akartam őket leczkézteni, hogy több tiszteletet tanúsítsanak a tisztos öreg kor iránt. Hát nem nagyot nevettek rajta? De bizony! És gunyolódva

futottak el. Azt mondom, rossz világ lesz ebből.

— Igaza van, Maczkó bácsi! mondá sóhajtván Tigrina asszony. Magam is úgy tapasztalom, nagyon vásott a mai fiatalság. Hát velem mi történt tegnap? Egy fa tövében lestem prédára, láttam is már kö-

... CSIKLÁNDOZTA A FÜLEMET.

zeledni és számítom a perczeket, mikor kell fölugranom. Egyszerre csak meghuzta valaki a farkamat, (Lásd a képet a 248. lapon.) de úgy, hogy ijedtemben fölördítottam. A prédámat persze elszalasztottam s amint hátra pillantok, hogy ki az a vakmerő: kit látok?... A saját leányomat,

Tigrinelkát! Ó, nagyon szomorú, mikor a gyöngéd anyának ilyesmit köll megérni!

Mindenkinek volt ilyenforma panasz. Arslán király egyelőre azt a tanácsot adta a panaszosoknak, segítsenek maguk a bajukon; de bezzeg egy napon aztán hirtelen mást gondolt.

Ugy esett az, hogy Tigrina asszony el-
látogatott Arslán király palotájába, Liona
királynéhez, kivel szegről-végről atyafiság-
ban állott. A királyné éppen ölben tar-
totta két gyereket, pedig biz' azok már jó-
kora kamaszok voltak, nem ölbe valók.

A királyné szívesen látta Tigrinát és
szívesen eldiskurált vele erről is, arról
is, miközben Tigrina asszony elpanaszolta
azt a minapi boszuságát is. (Lásd a képet
a 249. lapon.) Nem ügyeltek arra, hogy a
beszédet hallja a királyné ölében kényes-

... MEGHUZTA A FARKAMAT. (Lásd a 247. lapon.)

kedő két arslánfi is; azt meg már éppen
nem vették észre, hogy Lionello, a kis
trónörökös, milyen kárörvendőn vigyorog
a Tigrina néni esetén. Mint ha csak azt
akarta volna mondani:

— Ej, de nagy selma az a Tigrinella!
No, majd meglátjuk!

Meg is látta Arslán király ő fel-
sége. Mert három nap sem telt bele, már ő
rajta is éppen azt követte el az ő szerel-
metes fiacskája, amit Tigrina asszonysá-
gon a leánya.

De már ezzel csordultig meg is telt a
pohár.

Tigrinát és
ról is, arról
elpanaszolta
Lásd a képet
arra, hogy a
ben kényes-

... ELPANASZOLTA MINAPI BOSZUSÁGÁT. (Lásd a 248. lapon.)

— Hivjátok elő Majmóczy mestert, a felséges farka sincs bátorságban, akkor jeles tudóst, parancsolá. Ha már a király ideje, hogy mőresre tanítjuk a fiatalságot!

(Folytatása következik.)

POMPÁS álmom volt az éjjel:
Magasról nézhettem széjjel.
Szép üstökös szállt le hozzám:
»Ülj fel reám kis Lajoskám!
Viszlek föl a magas égbe,
Ragyogványos messzeségbe,
Sugárzó hegy tetejébe,
Tündöklő nap közepébe!»
Nap s csillagok együtt voltak,
Középen láttam a holdat.

Elmerültem e csudákba...
De csak lezárt szemem látta.
S ahogy kinyílt szem-m másnap...
Vége volt a ragyogásnak.
Hanem azért sugárzott ám
Napnál fényesb csillag reám,
Melynek sehhol sincsen mása:
Édes anyám pillantása.

A SANYIKA TIZESKÉJE.

— Beszélyke. —

(Képpel a 253. lapon.)

HOGY mire való ruhán a zseb, azt Sanyika úgy nagyjából körül-belül már tudta. De hogy az ő ruháján mi haszna a zsebnak, azt nem bírta kitalálni, ha még annyira megerőltette is az esztét. Mert ha a kezeit dugta a zsebeibe, a mama mindig azt mondta:

— Nem illik, hogy kis fiu zsebre dugott kézzel áldogálljon.

Már pedig ha még a kezeit sem dughatja bele, akkor mire való a zseb? Mert egyebet sem dughatott bele, mivel hogy nem volt semmije. Teljes és tökéletes üresség uralkodott az ő zsebeiben.

Bezzeg nem varrtak hiába zsebet a szomszéd Dani ruhájába! Tele volt az mind és mindig. Pedig hány volt a zsebe! A kabátján, mellényén, nadrágján, mindenütt! Igaz, hogy Dani már diák legény volt, akire Sanyika áhitatos tisztelettel pillantott föl, nagyon büszkének vallván magát, ha Dani olykor-olykor szóba kegyeskedett

vele állani. Mert hát nem csak nagy diáklégény volt, hanem módos gyerek is; Sanyika pedig többször kapta ozsonnára a kenyeret szárazon, mint vajasan.

Most is, hogy a kapu előtt álldogált Sanyika, álmétkodó irigységgel csodálta a Dani zsebeit. Épp haza érkezett Dani valahonnan, megállt a kapu előtt és a zsebei tartalma fölött tartott szemlét, sorra kikotorván valamennyit. Mi minden nem került onnan napvilágra! Tollkés, czeruza, pénz, kifli-darab, papiros, üveg golyó, zsebbevaló, író-toll, kulcs, füttyülő, levél-bélyeg, labda . . . ki tudná azt mind elsorolni! Valóságos kincstár minden egyes zseb.

A kincsek nyilván nem voltak jó rendben elrakva, mert Dani gondosan rendezgette újra s rakosgatta ezt az egyik, azt a másik zsebbe. Észre sem vette, hogy e közben földre is ejtett valamit. De észre vette ám Sanyika. Oda ugrott, fölvette és nyújtotta Daninak, büszkén és boldogan, hogy ily módon kedveskedhetik jeles barátjának. Nem is csekély dolog volt pedig, amit megmentett.

— Nézd, ezt a tizeskét leejtetted, mondá, oda tartva a pénz-darabot.

Dani csak úgy foghegyről felelt:

— Nem ejtettem el, hanem eldobtam.

— De hiszen ez tizeske!

— Dehogy tizeske! Hamis pénz, ólombul való. Tegnap forintost váltottam, nem vigyáztam, hát rászédtek. De utólagosan persze be nem bizonyíthatom.

— És eldobod?

— Minek tartogassam, ha nem vehetem hasznát?

— Pedig elég jónak látszik.

Sanyika megdörzsölgette ruhája ujján a pénz-darabot. Nagyon szépen fénylett. Rajta

volt a korona is, a másik oldalon pedig az, hogy »10 fillér.«

— Én . . . én nem látok semmi hibát rajta, jegyzé még olyan sovárgó hangon, hogy Dani mindjárt kitalálta a gondolatát és nevetve szólt:

— Ha oly nagyon tetszik neked, megtarthatod játék-szernek. Elfogadni úgy sem fogadná el senki. De nem is volna becsületes dolog, ha hamis pénzen vásárolnál valamit.

Sanyika gyorsan zsebre dugta a tizeskét, aztán sarkon fordult, haza sietett. Még megbánhatná Dani, hogy elajándékozta a tizezt; bizony tán még vissza is kérné. Mert hát ha mégis csak jó pénz? Persze, Dani könnyen beszél! Hamar eldobja, ami nincs egészen kedvére. Van neki bőven, teheti. De Sanyikánál ritka vendég volt a tizeske, sőt, az igazat megvallva, hiába igyekezett volna vissza emlékezni olyan boldog napra, amelyen ekkora kincset birt. Most először mondhatott egy tizeskét a magáénak.

Befordult a kapu alá, elő vette a tizezt, aztán újra fényesítette. Fénylett is gyönyörűen.

— No, akár mit mond Dani, nem lehet hiba ebben a tizesben, tünődött magában. Olyan fényes, hogy akár tíz más kopott tizeskével is fölér. Nincs ebben semmi hiba!

E közben oda jött kicsi öcsikéje is, Tónika. Álmétkodva nézte a Sanyika kezében ragyogó kincset.

— Látod? szólt Sanyika büszkén. Most gazdag vagyok; vehetek, amit akarok.

A kis Tónika még nem igen tudta, mi a pénz. Csak annyit tudott, hogy akinek ilyen fényes kis jószága van, az mindenféle jót kaphat érte.

— No's, mit vásároljunk? kérde Sanyika nagylelkűen. Urak leszünk! Veszünk, ami tetszik. Neked mi kellene?

— Czukorka! felelt a kis fucska minden gondolkodás nélkül.

— Jól van. Tehát czukorkát veszünk. Én is szeretem. Itt a sarkon van a czukorrász boltja, oda megyünk.

Megindultak, mihamar el is értek a boltba.

— Mit akartok, gyerekek? kérde a czukorrász.

— Czukorkát! felelé Sanyika elszántan.

— Van pénzetek?

— Van hát!

És letette a tizeskét az asztalra.

A czukorrász, alig hogy rá tekintett, már gyanakodó képet vágott; aztán fölvette a pénz-darabot, megcsörgette az asztalon és haragosan dobta vissza Sanyikának.

— Nálam ne próbálgatozzál efféle ostoba csinyekkel! rivalt rá mérgesen. És jó lesz, ha máshol sem próbálgatózol, mert pórul jársz. Most pedig pusztuljatok!

A kis Tónika csak annyit értett az egészből, hogy a czukorrász haragszik, nem ád nekik czukorkát; azt is látta, hogy Sanyika mint ha megszeppent volna, mert oly szaporán inalt ki a boltból, hogy Tónika az ő kurta lábacskáival futva is alig birt vele lépést tartani.

A kísérlet nem éppen fényesen sikerült. Sanyika boszankodott is, de röstelte is, mert a kis Tónika fájdalmas hangon kérde:

— Miért nem adott a bácsi czukorkát?

— Mert goromba rossz ember! felelt Sanyika méltatlankodva. Hiszen jóformán meg sem nézte a tizeskémet... csak úgy rámondta... No hiszen várhat, amíg én újra a boltjába megyek! Soha sem vásárolok többé nála! Nem én!

Nem tudom, nagyon elszomorodott volna-e a goromba czukorrász e szörnyű fenyegetés hallatára; a kicsi Tónika azonban nagyon helyeselte, hogy többé ne menjenek oda, ahol még ilyen remekül ragyogó tizesekért sem adnak czukorkát.

— Nem is ér a czukorka semmit, rontja a fogat, azt mondja mamácska, jegyzé meg Sanyika. Sokkal jobb a finom kifli és perecz.

Tónika nem volt ugyan egészen ebben a véleményben, de bölcsen belátta, hogy ha czukorkát nem kaphat, akkor nagyon sokkal jobb az a perecz, amely van, annál a czukorkánál, amely nincs. Készségesen bele egyezett tehát, hogy a pék-boltba menjenek.

— Magamnak jó vajjas kiflit veszek, neked pedig ropogós pereczet, mondá Sanyika.

A pékné ki is választott számukra egy-egy remek kiflit és pereczet, de hirtelen vissza is dobta a nagy kosárba, mikor megpillantotta a tizeskét, melyet Sanyika fizetésül az asztalra tett.

— Micsoda? Ejnye, ti kis gézengúzok, hát csalni akartok? Ki tanított rá? Bizonyosan vannak czinkosaitok. Megálljatok csak, mindjárt fülön foglak és viszlek az apátokhoz, hadd vallasson ki!

Sanyika éppenséggel nem találta szükségesnek, hogy a jó tanácsot kövesse és megálljon. Inkább fölkapta a tizeskét és oly szaporán lábalt ki a boltbul, hogy Tónika most már messze hátra maradt; a pékné bizvást el is foghatta volna, de nem tette. Amiből Sanyika azt a megnyugtató vigasztalást merítette, hogy a pékné csak rájok akart ijeszteni.

E felől megnyugodott, de azért mégis borusra kezdett válni a kedve.

— Hm! Ugy látszik, Dani mégis igazat mondott. Senki sem akarja elfogadni a tizeskémét. Akkor hát csakugyan rossz... Persze, máskülönben Dani sem dobta volna el... Kár... nagyon kár... milyen jó csomagot vehettem volna rajta!

Oda ért Tónika is. Nagyon csodálkozó és szemrehányó tekintettel nézett Sanyi-

kára. Miért biztatta föl? És miért kell mindig futva menekülniök, még pedig üres kézzel? Se cukorka, se perecz... a dolog nagyon furcsán van, nagyon rosszul van. Ujra megkérdezte az okát:

— Miért nem adott a néni pereczet?

Sanyika most már nem mondta, hogy a pékné is goromba és rossz lélek. Mert ha

... NYUJTOTT EGY GYÖNYÖRŰ ALMÁT. (Lásd a 254. lapon)

a tizeske valóban hitvány ólom-hamisítvány, hát persze nem fogadhatja el. De hogy is tudnak mindjárt ráismerni? Ez szörnyen bosszantó! És hogy a vélt kincsen semmi csomagéhoz se jussanak, az már éppen séggel borzasztó!

Az utcza sarkán egyik ház tövében öreg

gyümölcs-árus asszony üldögélt. Sanyika jól ismerte. Mikor néha, nagy ritkán, egyikét fillérekéhez jutott, az öreg Zsuzsa néni-nél vásárolt egy-egy almát.

Elgondolkozva nézett most feléje.

— Hm! Ott talán boldogulnék. Az öreg Zsuzsa néni-nek nincs az a szokása, hogy

megcsörgesse a pénz-darabot. Meg aztán nem is lát jól, gyöngé már a szeme. Nem is volna rossz, ha néhány almát vehetnének.

Tónika tapsolt örömeiben.

— Az nagyon jó lesz, én nagyon szeretem az almát. Menjünk hamar!

Sanyika nem sietett tulságosan. Forgatta markában a hamis tizeset, fejében a hamis tervet. Mint ha nem volna minden rendjén. Dani azt mondta, hogy nem volna becsületes dolog, ha ezen a tizeskén vásárolna valamit... eddig nem is sikerült, a boltosok elkergették. És ha Zsuzsa néninél sikerül... akkor éppen ezt a nagyon szegény öreg asszonyt csalja meg.

A kis Tónika azonban sietősnek találta a vásárt. Kézen fogta bátyját, el is jutottak mihamar Zsuzsa nénihez.

— Sanyikának szép tizeskéje van, kiáltá Tónika; almát akarunk venni rajta.

— Nagyon okosan, felelé az öreg. Igen jó helyre jöttek, mert gyönyörű almáim vannak, és milyen jók! Ki is választom a legszebbeket, fiacskáim.

Mindjárt nyujtott is egy olyan gyönyörű almát (Lásd a képet a 253. lapon) hogy Sanyika nem birt ellenállni a kísértésnek. Habozva kérdé:

— Hányat kapunk a tizeskéért?

— Ilyen szépet négyet. Kettő-kettő jut mindegyiknek. Többet nem adhatok.

Többet! Hiszen az nagyon sok, két nagy alma mindegyőjüknek! Nem is alkudott Sanyika, csak bólintott a fejével és átvette a szép négy almát, aztán átadta a tizeskét. Kissé megremegett, mikor átadta. Hát ha az öreg asszony is ráismer? De nem! Ugy történt, ahogy remélte. Zsuzsa néni az ő rossz szemével csak azt látta, hogy fényes pénz-darabot kap, mely

nagyságra egészen hasonló a tizeshez; nem sokat vizsgálgatta, hanem becsusztatta a zsebébe a többi apró pénz közé. Most már aztán nem tudná senki bebizonyítani, hogy az a hamis tizes kitől került oda.

Mégis nagyon sietve távozott Sanyika, nem igen tudott az öreg asszonynak a szeme közé nézni. Miért? Hamarjában maga sem tudta. Hiszen sikerült a terve, győzött; és ha Danival találkozna, diadalmasan mondaná neki:

— Lám, nem volt igazad! Ezt a szép négy almát kaptam azért a tizeskéért.

Mit felelné Dani?

Az ám! Mit felelné? Sanyika fülig elvörösödött, mert eszébe jutott, mi volt a Dani utolsó szava. Hát ha azt felelné:

— Kaptál négy almát, de nem becsületes uton; rásztedted azt a szegény öreg asszonyt, megcsaltad; annyi mint ha loptad volna ezt a négy almát.

Idáig jutott tünődésében, mikor Tónika utól érte és a maga két almáját kérte. De hát nagyon furcsán folyt ez a história. Most már megvan a csemege, bele harapni azonban mégsem lehet. Sanyika nem adja, inkább nagyon kurtán azt feleli:

— Nem lehet. Majd meglátom. Várj!

Tónika nem akart várni, türelmetlenkedett. Ezen Sanyika úgy segített, hogy futásnak eredt és otthon úgy elbujt, hogy öcsikéje rá nem találhatott. Buvó-helyén aztán nyugodtan gondolkozhatott; és minél tovább gondolkozott, annál nyugtalanabb, elégedetlenebb lett. Olyan formát érzett, mint ha mindenki azt olvashatná le a homlokáról:

— Csaló vagy! Tolvaj vagy! Az a jó öreg Zsuzsa néni bizott a becsületedben, te pedig rásztedted.

Miért is nem gondolta ezt meg jó előre? Most már elkövette a csuf tettet s még arra is készen köll lennie, hogy szégyen és büntetés éri. Mert ha ő maga titkolná is, az az oktondi kis Tónika kicsacsogja, fürkészni fogják a dolgot, ki fog derülni, mit kapott Danitól és mire fordította a hamis pénzt.

Egy pillanatig arra gondolt, hogy mivel már ugy sem segíthet a bajon, legalább megeszi a jó almát. De sehogy sem tudott bele harapni. Szinte ijedten dugta vissza a zsebébe.

Azután egyszerre csak fölkeredett és futott ki a házból. Meg sem állt, míg az öreg Zsuzsa nénihez nem ért, aki nagyot nézett, mikor Sanyika egymás után vissza rakta az asztalkára a négy almát, amelyet az imént vásárolt.

— Itt van . . . vissza hoztam mind a négyet . . . nem haraptam bele egyikbe sem, mondá. Kérem, adja vissza a tizeskémet . . . de éppen azt a tizeskét, amelyet én adtam!

— De hát mi történt? Tán a mama drágálja az almát? No, adok rá még egyet.

— Nem, nem! Egy sem köll! Csak az a tizeske!

— Hogy tudjam én, melyik volt? Van több is a zsebemben, egyik olyan, mint a másik.

— Én ráismerek. Szépen kérem, adja vissza!

— Ha már éppen olyan nagyon kívánja, nem bánom . . . ámbár nem szokás. Bizonyosan valami csiny van a dologban, ugy-e?

— Nem mondhatom meg . . . csak azt a tizeskét szeretném vissza kapni.

Az öreg asszony elő szedte minden aprópénzét és Sanyika rögtön ráismert a hamis tizesre. Gyorsan elkapta.

— Ez az! Csak hogy megvan! No, ugy-e Zsuzsa néni, nincsen semmi kára?

— Nincs, fiacskám; hiszen itt a négy alma.

Sanyika megkönnyültnek érezte magát és egészen vigan sétált haza. Amint a szomszéd ház előtt elhaladt, az ablakban megpillantotta Danit. Megállt és fölnyujtotta neki a hamis pénzt.

— Fogd . . . vissza hoztam, nem kell.

Aztán haza futott. A kapuban Tónika fogadta nagy sirással.

— Miért nem adod már végre ide az almát?

— Mert nincs, Tónikám. Volt . . . nincs. Vissza vittem Zsuzsa néninek. Hála Istennek!

A kicsi Tónika megint nagyot bámult, csöppet sem értette a dolgot és busult az alma után. Sanyika ellenben nagyon vidámnak és elégedettnek látszott, ami fölött Tónika már éppenséggel ki nem fogyott a csodálkozásból. Hiszen így megint csak száraz kenyér lesz az ozsonna.

Igen, és Sanyikának jobban izlett a legremekebb csemegénél. És ő tudta is, miért.

MEGFEJTÉSEK ES MEGFEJTŐK.

A „KIS LAP” LV. köt. 14-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

Nagyhortobágyi csárda.

Helyesen fejtették meg: Ebeczky Gabriella, Robitsek Magdolna, Pethő Zolika, Hollós László, Mérey Ágosta, Jákó Margit, Hampel Ferencz, Herzfeld Paula, Brüll Erzsike, Jusztusz Hajnalka, Krászonyi Stefike, Herczeg Ilona és Albert, Stern Sámuel (részben), Kocsis Margit, Virág Rózsika és Juliska, Schreiber testvérek, Nagy Lenke és Ernő, Husz Miczike, Bárdosy Valéria, Kazy Péter, Könyöki Ilona, Hajnik Ilonka, Kövér Miczi, Belák Katicza, Grossmann Sándor, Graefl Paula és Márta, Gyika Marianne és Alice, Sziklay Vera, Czakó Imre és Miklós, Szakáll

Paula, Kazy Livia, Kossaczky Gyula, Zmeskáll Istvánka, Vay László (A megfejtésed helyes, de az írásod nem eléggé rendes és gondos. Pedig meglátszik rajta, hogy egy kis iparkodással csinosan is tudnál írni Remélem, rajta is leszel, hogy legközelebbi soraidd ellen már ne legyen kifogásom. *F. b.*), Friedl Ernő és Béla, Veress Gizella, Boros Emmike, Péterfy Vilma, Máder testvérek, Toperczer Ödön, Preisach Frida (részben), Erdőss László (Olvashatón ird a nevedet! *F. b.*), Schönstein Mariska.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertesek lettek *Czakó Imre és Miklós, Budapest*, kiknek a jutalom-könyvet (*Rüstig Zsigmond, az új Robinson*, írta *Marryat*, a magyar ifjúság számára fordította *dr. Dulácska Géza*, 94 képpel, kemény táblába kötve) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« LV. köt. 13-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Hajnik Ilonka, Gyika Marianne és Alice, Herczeg Ilona és Albert.

REJTETT NÉV.

— Oszlopos koczka-rejtvény. —

I	D	A	S	= A költemény alakja.
V	A	R	A	= A ló lábán megtalálod.
L	E	N	D	= Veled volt, míg kicsi voltál.
CZ	E	T	E	= Női név.
E	R	A	K	= Megérdemli, aki vet.
P	A	T	E	= Savanyu az ize.
T	A	T	A	= Hajdan Peru fejedelme.

Ha e betűket olyképp rendezitek, hogy mindegyik sorba a megjelölt értelmű szó jut, akkor a vastagabb koczkákba eső betűk össze olvasásából egy kedves vig pajtás neve tűnik elő.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Az ifju Anakharzis utazása Görögországban.”

Írta *Barthélemy*, a magyar ifjúság számára szerkeszté *Hanthó Lajos*; képekkel, díszes kötésben.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Gyika Marianne és Alice. Tévedésben vagyatok: a ti művetekben nem volt 60 helyes szó, hanem csak 34. Ott hibáztátok el a dolgot, hogy a feladott szóban elő forduló sz betűt két betűnek néztétek és ez alapon z, zs és két s betűkkel alkotott szokat is fölvettetek a sorozatba. Ámde az sz csak egy hangnak a jegye, tehát csak egy betű, kettőre szétbontani nem lehet. A feladott szóban a z, zs hang nem fordult elő, sem pedig az s hang kétszer; beküldött szavaitokból tehát az ilyenek: zár, zugás, sors, soros, máz, rozs stb. mint hibások, törlendők voltak. A nyertes sorozatban az orr szó nyomdai hiba or (or-gazda, orság) helyett. Általában pedig: a Forgó bácsi pártatlan igazságosságában mindenkor meg kell bíznotok. — **Ny. G.** Minden esetre kár volt, hogy Dezsőke nem rukkolt be a dolgozatával, már úgy ahogy a kis legénytől teltett. Száz új szó azonban a feladott szóból sehoggy sem került volna ki, még pedig a közvetlenül előző izenetben megmagyarázott okból. — **Belák Katicza.** Figyelembe vettem, bár megkésetten érkezett, a te dolgozatodat is, melyben, mint a mult heti számból láthattad, 40 helyesen alkotott szót találtam. Kissé hetyke hangu soraidd többi részére vonatkozólag olvasd el, amit a Gyika testvéreknek ízentem. — **Friedl Berta.** A kedves orosz mesének szívesen nyitok tért. — **Bárdy Valeria.** Bizony, a kérdéssel közel érted a valót. De örömmel mondhatom, hogy a bajgorombája már mulóban van. Köszönöm soraiddat. A másokra nézve: nincs kizárva. — **Zmeskáll Istvánka.** A bélyegek árán igazán váltanak-é meg pogány gyermeket a kereszténység számára, lehet igaz, de én bizonyosat nem tudok s nem tud más sem. Én a hozzám beküldött elhasznált bélyegeket évek óta mindig egy-egy szorgalmas fűcskának jutatom, hogy abból téli ruháskát csináltasson magának. Ha ezzel beéred, ám küldjed be hozzám gyűjteményedet. — **Turchányi Imre.** Ügyességedet valamely tartalmas mondásra fordíthattad volna. — **Kazy Péter.** Tartós legyen közöttünk a jóbarátság. Örömmel látlak kis hiveim sorában téged is. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Reich Alfred (Erdő-Darma) viszonzás fejében kép. lev. lapot küld.

ERSZÉBET KIRÁLYNÉ EMLÉK-SZOBRA.

Nékám István és Ervin 50 kr. — *Justh* Ödön 2/3frt. — *Kövé*r Miczike, *Vladimir* és *Aladár* 3 frt. — *Takách* Ilonka 50 kr.